

WERELDWIJD HANDVEST EETSTOORNISSEN

WORLDWIDE CHARTER FOR

ACTION

ON EATING DISORDERS

rechten en verwachtingen van mensen met eetstoornissen en hun naasten

PREAMBULE

In aanmerking genomen dat:

eetstoornissen – anorexia nervosa, boulimia nervosa, eetbuisstoornissen en aanverwante stoornissen – ernstige psychiatrische stoornissen zijn, die het lichamelijke, psychologische en sociale welzijn van miljoenen mensen van alle leeftijden en hun naasten kunnen verwoesten. Eetstoornissen kunnen dodelijke psychiatrische ziekten zijn;

een hoge kwaliteit van behandeling een goede samenwerking betekent tussen verschillende behandelorganisaties, de persoon met een eetstoornis en zijn omgeving;

mensen met een eetstoornis en hun naasten recht hebben betrokken te worden bij behandelinhoudelijke beslissingen en het recht hebben op een voortdurende dialoog met behandelaren over relevante eetstoornisgerelateerde informatie en wetenschappelijke ontwikkelingen;

mensen met een eetstoornis recht hebben op een gerelateerd bewezen behandel aanbod van de hoogst mogelijke kwaliteit, uitgevoerd door competente behandelaren met de juiste behandelintensiteit en -duur;

mensen met een eetstoornis recht hebben op volledig vergoede specialistische zorg (door zorgverzekeraars of overheid) in een zo vroeg mogelijk stadium.

BIJ DEZE ONDERSCHRIJVEN DE BELANGHEBBENDE PARTIJEN DIT HANDVEST EN ROEPEN ALLE BETROKKENEN OP DIT NA TE STREVEN.

GESCHIEDENIS VAN HET HANDVEST

Dit handvest presenteert rechten en verwachtingen die mensen met een eetstoornis en hun naasten, ten aanzien van specialistische zorg op het gebied van eetstoornissen mogen hebben. Dit handvest is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen de Academy for Eating Disorders (AED) en andere professionele organisaties wereldwijd. De inhoud is verkregen uit de resultaten van een groot internetonderzoek onder belanghebbenden (mensen met eetstoornissen, hun families en andere verzorgers en professionals uit de eetstoornisgespecialiseerde gezondheidszorg). Dit onderzoek is uitgevoerd in de periode van februari tot en met mei 2006.

Dit document is geschreven in de volle overtuiging dat de kwaliteit en de toegankelijkheid van behandelprogramma's en dienstverlening voor mensen met een

eetstoornis wereldwijd niet gelijk zijn. Wij hopen dat dit handvest een hulpmiddel is voor mensen met een eetstoornis en hun naasten bij het herkennen van geschikte, kwalitatieve zorg en hen kan sturen in het uitdagen van niet-behulpzame, achterhaalde en antitherapeutische dienstverlening. Voorts hopen wij dat dit handvest zorgontwikkelaars en behandelaren bouwstenen geeft voor het ontwikkelen van kwalitatieve behandelprogramma's om de professionele dienstverlening te bevorderen.

Het belangrijkste aspect van dit document is dat een goede samenwerking met duidelijke rechten en verwachtingen van alle partijen (mensen met een eetstoornis, hun omgeving en de professionals), door gespecialiseerde behandelcentra of in een individueel contact in de gezondheidszorg niet mag ontbreken.

RECHTEN VAN MENSEN MET EEN EETSTOORNIS EN HUN NAASTEN

- I** RECHT OP COMMUNICATIE EN SAMENWERKING MET GEZONDHEIDSSPECIALISTEN
- II** RECHT OP UITVOERIGE INDICATIESTELLING EN BEHANDELPLANNING
- III** RECHT OP TOEGANKELIJKE, GEHEEL VERGOEDE, GESPECIALISEERDE ZORG VAN EEN HOGE KWALITEIT
- IV** RECHT OP RESPECTVOLLE, UITVOERIG VERKLAARDE, LEEFTIJDSEDEQUATE EN VEILIGE ZORG
- V** RECHT VAN DE NAASTEN OP INFORMATIE, WAARDERING EN RESPECT. ZIJ DIENEN TE WORDEN GEZIEN ALS BRON VOOR HULP BIJ DE BEHANDELING
- VI** RECHT VAN VERZORGERS OP TOEGANKELIJKE ZORGONDERSTEUNING EN SCHOLING

I

RECHT OP COMMUNICATIE EN SAMENWERKING MET GEZONDHEIDSSPECIALISTEN

- Mensen met een eetstoornis hebben het recht serieus genomen te worden omtrent hun ziekte, net als andere met lichamelijke of psychische ziekten.
 - Mensen met een eetstoornis hebben het recht behandeld te worden met empathie en respect.
 - Mensen met een eetstoornis hebben recht op uitleg, in begrijpelijke termen, over: de stoornis; ontstaansfactoren; instandhoudende factoren; gezondheidsrisico's; prognose en behandelmogelijkheden. Voorts hebben zij het recht vragen te stellen en hun zorgen te uiten over hun ziekte en/of behandeling.
 - Mensen met een eetstoornis hebben recht op een volledig onderbouwde uitleg van opname- en behandelreglementen.
 - Mensen met een eetstoornis hebben recht op actieve wijze betrokken te worden bij beslissingen over hun behandeling en zorg.
- Met betrekking tot zorgevaluatie en planning:*
- De inbreng van mensen met een eetstoornis en hun naasten moet worden betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe behandelcentra voor eetstoornissen.
 - Bij het evalueren van de zorg dient tevredenheid van zowel de cliënt als zijn omgeving te worden vastgesteld.

II

RECHT OP UITVOERIGE INDICATIESTELLING EN BEHANDELPLANNING

- Mensen met een eetstoornis hebben recht op een uitvoerige taxatie van hun fysieke, emotionele en sociale behoeften.
- Mensen met een eetstoornis hebben recht op een behandelplan.

III

RECHT OP TOEGANKELIJKE, GEHEEL VERGOEDE, GESPECIALISEERDE ZORG VAN EEN HOGE KWALITEIT

- Mensen met een eetstoornis mogen verwachten dat hun behandelaar gespecialiseerd en competent is in het beoordelen en behandelen van de fysieke en psychologische aspecten van hun stoornis.
- Mensen met een eetstoornis hebben recht op de aanwezigheid van toegankelijke, gespecialiseerde en lokale behandelmogelijkheden.
- Alle mensen met een eetstoornis zouden recht moeten hebben op geheel vergoede, gespecialiseerde behandeling en zorg.

IV

RECHT OP RESPECTVOLLE, UITVOERIG VERKLAARDE, LEEFTIJDSEDEQUATE EN VEILIGE ZORG

- Mensen met een eetstoornis hebben het recht geïnformeerd te worden over de wetenschappelijke resultaten van de aangeboden behandeling, inclusief de voor- en nadelen en alternatieve behandelingen.
 - Indien toepasselijk, hebben mensen met een eetstoornis recht op informatie over de behandelresultaten van een specifiek behandelcentrum in vergelijking met gepubliceerde data ten aanzien van behandelresultaten.
 - Mensen met een eetstoornis moeten gewaarschuwd worden wanneer gezondheidsrisico's ontstaan. Deze moeten worden gecontroleerd en wegeen mee in alle behandelbesluiten.
 - Mensen met een eetstoornis mogen verwachten dat hun behandeling gericht wordt op zowel hun voeding, fysieke gezondheid en veiligheid als hun psychische gezondheid en kwaliteit van leven.
 - Mensen met een eetstoornis mogen verwachten dat terugvalpreventie een belangrijk onderdeel is van hun behandeling.
 - Mensen met een eetstoornis mogen verwachten dat hun behandelduur overeenkomt met de aard en ernst van hun ziekte.
- Betreffende klinische behandeling (opname):*
- Mensen met een eetstoornis zouden moeten worden behandeld in de minst mogelijke restrictieve omgeving, overeenkomend met hun fysieke toestand.
 - Kinderen en adolescenten moeten worden behandeld in leeftijdsadequate behandel faciliteiten.
 - Dreigementen, dwang of straf (afnemen van privileges) mogen geen onderdeel uitmaken van de behandeling van eetstoornissen.
 - In levensbedreigende situaties waar dwangopname of -voeding noodzakelijk is voor gezondheid en veiligheid, moeten behandelinterventies plaatsvinden op een gespecialiseerde afdeling.
- Bovendien moeten dit soort procedures uitgevoerd worden met respect voor de waardigheid van het individu en alleen wanneer alle mogelijke alternatieven zorgvuldig zijn overwogen.
- Betreffende ambulante zorg:*
- Mensen met een eetstoornis hebben het recht geïnformeerd te worden hoe gezondheidszorg te activeren in geval van een crisis.
- Betreffende overbruggingszorg in geval van verwijzing:*
- Mensen met een eetstoornis hebben het recht te verwachten dat behandelaren hen zullen helpen bij het plannen en hanteren van de overgang van kliniek naar maatschappij.
 - Mensen met een eetstoornis hebben recht op een uitvoerige, informatieve overdracht tussen behandelcentra op het moment van transitie.

**RECHT VAN
DE NAASTEN OP INFORMATIE, WAARDERING EN RESPECT.
ZIJ DIENEN TE WORDEN GEZIEN ALS BRON VOOR HULP BIJ
DE BEHANDELING**

Met de term 'verzorger' bedoelen we hier ieder familielid, de partner of de naaste van een persoon met een eetstoornis.

- Verzorgers hebben het recht behandeld te worden met respect en empathie.
- Verzorgers hebben het recht gezien te worden als belangrijke behulpzame en waardevolle partners in de behandeling van hun naasten.

- Indien toepasselijk, zouden verzorgers betrokken moeten worden bij de onderzoeks- en behandel fase van een persoon met een eetstoornis. De exacte aard en omvang van deze betrokkenheid moet afgestemd worden op de wensen van de persoon met de eetstoornis en zijn verzorgers.

- Verzorgers moeten worden geïnformeerd omtrent de hoge risico's van de eetstoornis en daar waar de persoon met de eetstoornis deel neemt aan de maatschappij, moeten de verzorgers geïnstrueerd worden over hoe te handelen bij deze risico's.

**RECHT VAN
VERZORGERS OP TOEGANKELIJKE
ZORGONDERSTEUNING EN SCHOLING**

- Verzorgers moeten hulp krijgen om hun verzorgersrol te ondersteunen.

- Verzorgers hebben recht op informatie en scholing over de eetstoornis van hun naaste.

DIT HANDVEST ROEPT VERANTWOORDELIJKEN VOOR BELEID EN BEHANDELING OP HET VOLGENDE TE DOEN:

- Geef onderricht en informeer de maatschappij met programma's die:
 - eetstoornissen destigmatiseren, door de wetenschap te bevorderen dat mensen met een eetstoornis hun ziekte niet kiezen alsmede het bewustmaken van de gevolgen van eetstoornissen;
 - de maatschappij bewust maken van vroege signalen en symptomen van eetstoornissen;
 - uitgebreide informatie over behandelcentra en andere hulpmiddelen toegankelijk maken.
- Samenwerken met de media om juiste informatie over eetstoornissen te verspreiden en helpen de culturele aandacht voor lichaamsbeeld-, gewicht- en eetgerelateerde zaken te verschuiven.
- Ontwikkelen en implementeren van effectieve preventieve zorgprogramma's op scholen en universiteiten.
- Onderwijzen en trainen van behandelaren op alle niveaus, in het leren herkennen en behandelen van eetstoornissen om zodoende de kwaliteit van de zorg te verbeteren.
- Het voorzien in voldoende specialistische behandelcentra, gebaseerd op regionale behoeften.
- Mensen toegang verschaffen tot volledig vergoede, gespecialiseerde behandeling en zorg.
- Financiële ondersteuning geven aan wetenschappelijk onderzoek naar eetstoornissen.